

บทคัดย่อ

171921

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของประชากรเป้าหมาย ปัญหาหรืออุปสรรค และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส 2) แสวงหาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของประชากรเป้าหมายและ 3) พัฒนาพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของประชากรเป้าหมาย ประชากรเป้าหมายครั้งนี้ คือประชาชนกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรซิสในพื้นที่หมู่ที่ 6 ตำบลท่าฉนวน อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท จำนวน 126 คนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน อสม. จำนวน 3 คน อบต. จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 1 คน เกษตรตำบล จำนวน 1 คนและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส แนวทางการสนทนากลุ่ม เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคและความต้องการในการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของประชาชน แนวทางการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสและแบบสังเกตพฤติกรรม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ผลการวิจัยในระยะที่ 1 คือ

1. พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและสมควรได้รับการพัฒนา คือ พฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ด้านการหลีกเลี่ยงการสัมผัสเชื้อ ได้แก่พฤติกรรมการไม่ลงไปแช่น้ำ ลุยโคลน ขณะที่ร่างกายมีบาดแผล พฤติกรรมการสวมถุงมือ ขณะที่มึนบาดแผลที่มือก่อนไปทำงานที่ต้องสัมผัสน้ำ พฤติกรรมการไม่เดินเท้าเปล่าไปในทุ่งนา พฤติกรรมการใส่รองเท้าบูตเมื่อต้องย่ำน้ำ ลุยโคลนหรือเดินในที่ชื้นแฉะ พฤติกรรมการสวมถุงมือขณะที่ทำงานในนา ในไร่ ในสวน พฤติกรรมการสวมถุงมือหรือถุงพลาสติกที่กั้นน้ำได้เมื่อฆ่าแหละเนื้อสัตว์หรือสัมผัสซากสัตว์ พฤติกรรมการล้างผักสดที่เก็บมาจากไร่ นา ด้วยน้ำสะอาดอย่างน้อย 3 ครั้ง ก่อนนำมารับประทานและพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ด้านการลดการปนเปื้อนเชื้อในสภาวะแวดล้อม ได้แก่

171921

พฤติกรรมกรรมการกำจัดหนูในบ้าน พฤติกรรมการกำจัดหนูในบริเวณพื้นที่ทำเกษตรกรรมและ
พฤติกรรมกรรมการกำจัดหนูในบริเวณที่เลี้ยงสัตว์

2. ปัญหาหรืออุปสรรคในการพัฒนา คือ ประชาชนขาดความรู้ที่ถูกต้องในการ
ป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสและยังขาดความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติตน
ที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งขาดสิ่งสนับสนุนที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคที่ถูกต้อง

3. ความต้องการในการพัฒนา ได้แก่ ต้องการมีผู้คอยกระตุ้นเตือน ต้องการ
ได้รับความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสและต้องการสิ่งสนับสนุน

ผลการวิจัยในระยะที่ 2 คือ

แนวทางและวิธีการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสประกอบด้วย

1. การเสริมสร้างความรู้อย่างถูกต้อง ในเรื่องการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
2. การสร้างจิตสำนึกเพื่อตระหนักถึงปัญหาโรคเลปโตสไปโรซิส
3. การสร้างแรงสนับสนุนทางสังคม
4. การจัดกิจกรรมรณรงค์กำจัดหนู

โดยมีตัวชี้วัดผลสำเร็จ คือ ร้อยละของระดับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ผลการวิจัยในระยะที่ 3 คือ

1. พฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ด้านการหลีกเลี่ยงการสัมผัสเชื้อ
ของประชากรเป้าหมายหลังการพัฒนาเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการพัฒนา

2. พฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ด้านการลดการปนเปื้อนเชื้อใน
สภาวะแวดล้อม ของประชากรเป้าหมายหลังการพัฒนาเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสของประชากรเป้าหมาย
ครั้งนี้ สามารถนำไปปรับใช้กับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคอื่น เช่น พฤติกรรมการป้องกันโรค
อุจจาระร่วง พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นได้

ABSTRACT

171921

This study was Research and Development (R&D). The purposes of this research were to 1) study the situation of preventing behavior of leptospirosis of the target population, problems or barriers and needs of behavioral development in preventing leptospirosis, 2) provide guidelines to develop behavior in preventing leptospirosis of the target population, and 3) develop behavior in preventing leptospirosis of the target population. The target population comprised 126 people who are at risk to get leptospirosis in Moo 6 Tambon Thachanuan, Manorom District, Chainat Province and stakeholders with 1 community leader, 3 health volunteers, 1 representative of sub-district administrative organization, 1 health officer, 1 sub-district agriculturist and 3 experts. The instruments were 1) a questionnaire on the preventing behavior of leptospirosis. 2) a focus group discussion guideline to know problems, barriers and needs to develop preventing behaviors of leptospirosis of people, and 3) a focus group discussion guideline to find ways to develop preventing behaviors of leptospirosis and behavioral observation forms. The data were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results were classified into 3 phases as follows:

Phase 1:

1. The behaviors that caused problems and should be developed for preventing the spread of leptospirosis in contact contamination such as: not to soak in water, wading in mud while a body has a wound, glove wearing behavior in a wounded hands while working and touching water, have a wound before going to work and having to touch water, bare feet walking in a rice paddy. Contact contamination can be

avoided by: wearing boots when wading in mud or walking on damp ground, wearing gloves while working in the rice paddy, wearing waterproof gloves or a plastic bag when you carve animal tissues or touch carcasses, rinsing fresh vegetables picked from the farm with clean water at least three times before eating and to reduce contamination in home, agricultural area and farm environments from rats.

2. The problems or barriers in developing were as follows: the people in Moo 6 lack knowledge on preventing leptospirosis, ignorance of the problems, improper procedures and a lack of support to help building proper behavior in disease prevention.

3. Regarding the needs of development, the people need stimulators, and the proper procedures in preventing leptospirosis and supporters.

Phase 2 : The guidelines to develop preventing behavior of leptospirosis were as follows:

1. Constructing the right knowledge on preventing leptospirosis.
2. Making the awareness of the problems of leptospirosis.
3. Creating the social support.
4. Providing a campaign for rat elimination.

The key performance indicator (KPI) was the percentage level of preventing behavior of leptospirosis.

Phase 3: Regarding avoidance contact contamination and to reduce contamination in environment of the target groups, when compared, it was found that the preventing behavior, of leptospirosis of the people mentioned, after the development had increased over the previous one.

In addition, the results of development can be applied to other preventing behaviors such as; diarrhoeal and DHF. The results also can be applied to other places.